

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS

DĖL PRIPAŽINIMO PADARIUS LIETUVOS ŽURNALISTŲ IR LEIDĖJŲ ETIKOS KODEKSO PAŽEIDIMUS PUBLIKACIJOJE „KODĖL VĖL GIMSTA ANTIBALTIZMAS?“ („LAISVAS LAIKRAŠTIS“, 2015-12-12, NR. 47)

2016 m. gegužės 16 d. Nr. EKS-6/16
Vilnius

Visuomenės informavimo etikos komisija (toliau – Komisija) išnagrino Gerco Žako skundą dėl publikacijos „Kodėl vėl gimsta antibaltizmas?“ („Laisvas laikraštis“, 2015-12-12, Nr. 47) (toliau – Publikacija) ir n u s t a t ė:

Publikacijoje jos autorius, pasirašęs slapyvardžiu „Lietuvis ir sūnus lietuvio“, pateikė nuomonę apie žydų ir lietuvių tautų tarpusavio santykius, šių santykių istoriją. Publikacijos autorius, sąmoningai iškraipydamas faktus, teigė, jog Lietuvoje vyksta masinė žydų invazija, jog žydai sunaikino fabrikus, gamyklas ir žemės ūkį, atima iš lietuvių laisvę ir lėšas, savinasi dvarus, žemės sklypus ir pastatus, tyčiojasi iš baltų tautos. Žydų tautybės asmenų atžvilgiu vartojami akivaizdžiai įžeidūs ir neetiški epitetai, jie vadinami valkatomis, padugnėmis, žydpalaikiais. Publikacijoje gausu rašybos ir skyrybos klaidų.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pagal Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso (toliau – Kodeksas) 4 straipsnį žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai privalo užtikrinti, kad nuomonė būtų reiškiamą sąžiningai ir etiškai, sąmoningai neiškreipiant faktų ar duomenų. Pagal Kodekso 23 straipsnį žurnalistas turi būti profesionaliai pasirengęs, taisyklinga kalba, kalbos kultūra – yra vienas svarbiausių žurnalistų profesinių reikalavimų. Pagal Kodekso 55 straipsnį žurnalistui, viešosios informacijos rengėjui bei leidėjui draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai skatinti ar kurstyti neapykantą (nesantaiką) žmonių grupei ar jai priklausančiam asmeniui 54 straipsnyje išvardintais pagrindais.

Publikacijoje neetiškai ir sąmoningai iškreipiant faktus reiškiamą nuomonė apie žydų tautybės asmenis, tiesiogiai kurstoma neapykanta visai žydų tautai, todėl darytina išvada, jog tokiais veiksmais buvo pažeisti Kodekso 4 ir 55 straipsniai. Publikacija parengta ir išplatinta su gausiomis lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos klaidomis, todėl darytina išvada, jog tokiais veiksmais buvo pažeistas Kodekso 23 straipsnis.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo (Žin., 1996, Nr.71-1706; 2006, Nr.82-3254; TAR, 2014, Nr. 2014-18935) 46¹ straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktais, 6 dalimi, Komisija n u s p r e n d ž i a:

1. Pripažinti, jog publikacijoje „Kodėl vėl gimsta antibaltizmas?“ („Laisvas laikraštis“, 2015-12-12, Nr. 47) buvo pažeistas Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso 4 straipsnis, nustatantis, jog žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai privalo užtikrinti, kad nuomonė būtų reiškiamą sąžiningai ir

etiškai, sąmoningai neiškreipiant faktų ar duomenų, 23 straipsnis, nustatantis, jog žurnalistas turi būti profesionaliai pasirengęs ir, jog taisyklinga kalba, kalbos kultūra – yra vienas svarbiausių žurnalistų profesinių reikalavimų, ir 55 straipsnis, nustatantis, jog žurnalistui, viešosios informacijos rengėjui bei leidėjui draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai skatinti ar kurstyti neapykantą (nesantaiką) žmonių grupei ar jai priklausančiam asmeniui 54 straipsnyje išvardintais pagrindais.

2. Įpareigoti UAB „Patikimas verslas“ paskelbti šį sprendimą laikraštyje „Laisvas laikraštis“.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

PIRMININKĖ

VAIVA ŽUKIENĖ